

نقش‌ها و توانمندی‌های کتابداران آموزشگر^۱

مصوب هیئت مدیره ای سی آر ال^۲، ۲۸ آوریل ۲۰۱۷

این سند، بازنگری شده «استاندارد ۲۰۰۷ ای سی آر ال برای مهارت‌های هماهنگ‌کنندگان و کتابداران آموزشی» می‌باشد.

پدیدآمده به وسیله «کارگروه بازنگری استانداردها و مهارت‌های هماهنگ‌کنندگان و کتابداران آموزشی».

اعضا:

- «داون امسبری»^۳، ایالت پنسیلوانیا، عضو
- «کندایس بنجس اسمال»^۴، دانشگاه رادفورد، عضو
- «سارا هارینگتون»^۵، دانشگاه اوهایو، نایب‌رئیس
- «سارا میلر»^۶، دانشگاه ایالتی میشیگان، عضو و رابط کمیته اجرایی بخش آموزش
- «کورتنی ملینار»^۷، آموزشگاه عالی آستین، عضو
- «کارول وتسل ویلکینسون»^۸، دانشگاه ویرجینیای غربی، نایب‌رئیس

خواسته و پیشنهاد

در سال ۲۰۱۴ از «کارگروه بازنگری استانداردها و مهارت‌های هماهنگ‌کنندگان و کتابداران آموزشی»^۹ خواسته شد که سند «استانداردها و مهارت‌های هماهنگ‌کنندگان و کتابداران آموزشی»^{۱۰} را در انطباق با توصیه‌های منتشرشده در گزارش «کارگروه بازنگری استانداردها و مهارت‌های هماهنگ‌کنندگان و کتابداران آموزشی» روزآمدسازی و بازنگری کند. «کارگروه بازنگری» توصیه کرده بود که سند جدید، یک رویکرد بافتاری و کل‌نگر، و چشم‌اندازی گسترده‌تر اتخاذ کند که نقش‌ها و مسئولیت‌های کتابدار آموزشی در یک سازمان آکادمیک را دربرگیرد، بافتار گسترده‌تر و کاربردهای عملی بالقوه را به هم پیوند دهد، و سند را ساده‌تر کند. سند جدید «نقش‌ها و توانمندی‌های کتابداران آموزشگر» بازنمایی‌کننده تغییر عمده در این بازنگری است. تغییرات عمده در این بازنگری، تغییرات واژگانی مانند تغییر از «مهارت‌ها»^{۱۱} به «نقش‌ها»^{۱۲} و از «کتابدار آموزشی»^{۱۳} به «کتابدار آموزشگر»^{۱۴}، تغییر ساختاری از یک لیست به یک مدل مفهومی، و تغییر در تمرکز سند از «مهارت‌ها» به «توانمندی‌های مورد نیاز برای توفیق در هر یک از نقش‌ها» را شامل می‌شود. این سند از عبارت «کتابدار آموزشگر» به‌مثابه کتابداری استفاده می‌کند که در بافت‌های گوناگون

۱. ترجمه علی حسین قاسمی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران (tvahn@yahoo.com)

2. "Roles and Strengths of Teaching Librarians", American Library Association, May 15, 2017.

<http://www.ala.org/acrl/standards/teachinglibrarians> (Accessed November 21, 2018). Document ID: 10a82f82-e186-ce34-e93f-dae0b6c6842b

3. Dawn Amsberry

4. Candice Benjes Small

5. Sara Harrington

6. Sara Miller

7. Courtney Mlinar

8. Carroll Wetzel Wilkinson

9. Standards for Proficiencies for Instruction Librarians and Coordinators Revision Task Force

10. Standards for Proficiencies for Instruction Librarians and Coordinators

11. proficiencies

12. roles

13. instruction librarian

14. teaching librarian

تدریس می‌کند و شاید تدریس، تمام یا بخشی از مسئولیت حرفه‌ای او باشد. دلیل استفاده از این عبارت آن است که گسترده‌تر و مشارکتی‌تر از عبارت قبلی می‌باشد، و متضمن اهمیت تدریس و اهداف آموزشی گسترده‌تری است که کتابداران به آن ملتزم‌اند.

بیانیه زیر از «هیئت مدیره ای‌سی آرال» به بافتار چالش‌هایی می‌پردازد که در روند انجام وظیفه خود در این کارگروه، بعضاً با آن روبرو بوده‌ایم.

«هیئت مدیره ای‌سی آرال» در اجلاس میان‌زمستانی سال ۲۰۱۶ در بوستون، اقدام به پذیرش رسمی «چارچوب سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی»^۱ کرد. این هیئت قصد خود برای تصمیم‌گیری در باره وضعیت «استاندارد قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی»^۲ در کنفرانس سالانه ۲۰۱۶ «انجمن کتابخانه‌های امریکا» مطابق با برنامه زمانی تعیین شده در اجلاس میان‌زمستانی ۲۰۱۵ را نیز اعلام کرد. این هیئت تصمیم به لغو «استاندارد قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی» گرفت و تصمیم آنان در کنفرانس سالانه ۲۰۱۶ «انجمن کتابخانه‌های امریکا» اعلام شد. سند «چارچوب» جدید همچنان یک چارچوب- و نه یک استاندارد- است تا بتواند به‌مثابه یک سند پویا و زنده، با نهایت انعطاف‌پذیری و توان بالقوه، به پیش رود.

رویکرد

تغییر کانون تمرکز در سال ۲۰۱۵ از «استاندارد قابلیت‌های سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی» به مدل «چارچوب سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی» («چارچوب»)، کارگروه را واداشت که علاوه بر خود مهارت‌ها، ساختار و هدف آن‌ها را نیز دقیقاً بررسی کند. با الهام از «چارچوب»، کارگروه در پی آن بود که به جای فهرستی از مهارت‌های موردنیاز برای انجام یک کار خاص، تصویر کل‌نگرتری از طیف اقدامات انجام‌شده به وسیله کتابداران ارائه دهد. کتابداران آموزشگر به گونه‌ای فزاینده، به کشف نقش‌های ابتکاری و خلاق در سازمان‌های خود پرداخته‌اند، و این سند در پی آن است که فعالیت‌ها، پروژه‌ها، و مسئولیت‌های بیشماری را که کتابداران آموزشگر شاغل در انواع گسترده مؤسسات، در مواضع متفاوتی از حیات کاری و در تمامی عرصه‌های حرفه‌ای خود بر عهده گرفته‌اند، و نیز ویژگی‌ها و توانمندی‌های موردنیاز برای شکوفایی در این نقش‌ها را بازتاب دهد. کارگروه همچنین می‌خواست چارچوب پایه‌ای ارائه دهد که از طریق آن بتوان نقش‌های کتابداران آموزشگر را مستمراً و در زمینه‌های مختلف، گسترش داد. کوتاه سخن این که هدف از تدوین سند حاضر آن بوده که به‌مثابه پلی بین مفهوم و اقدام، عمل کند.

بافتار

محیط متغیر آموزش عالی که در آن، مجموعه مهارت‌های چندپارچه به سرعت در حال شکل‌گیری‌اند، مجموعه گسترده‌ای از مفاهیم را برای توصیف نقش‌های پویایی که کتابداران آموزشگر بر عهده می‌گیرند لازم می‌آورد. با توجه به «چارچوب» که «به جای تجویز فهرست ریز و درشتی از مهارت‌ها، دسته‌ای از مفاهیم هسته و به‌هم‌پیوسته» را ارائه می‌دهد، هدف سند جدید «نقش‌ها و توانمندی‌ها»، ساخت دسته‌های گسترده و غالباً همپوشانی است که کتابداران آموزشگر بر مبنای آن اقدام کنند، و توانمندی‌های موردنیاز برای انجام کار روزانه در آن نقش‌ها را شناسایی نمایند. بدون درگیر شدن با مفاهیم، اقدامات دانشی، و جهت‌گیری‌های مندرج در «چارچوب» (که «ایده‌های مبنایی در باره زیست‌بوم اطلاعاتی» را که کتابداران در آن کار می‌کنند و دانشجویان در آن یاد می‌گیرند تعیین می‌کنند)، نقش‌های کتابدار آموزشگر را نمی‌توان کاملاً درک کرد. در حالی که دانشجویان در مراحل مختلف توسعه شخصی و شناختی

---

1. Framework for Information Literacy for Higher Education
2. Information Literacy Competency Standards for Higher Education

خود به مسیریابی در این زیست‌بوم پیچیده اطلاعاتی مشغول‌اند، کتابدار آموزشگر به عنوان مربی، راهنما، و استاد با آنان کار می‌کند. نیروی بالقوه برای بهبود یادگیری دانشجویان از طریق کاربرد ایده‌ها و بافتار غنی «چارچوب» را در تمامی نقش‌های ارائه‌شده در سند جدید «نقش‌ها و توانمندی‌ها» می‌بینیم.

این سند چگونه پدید آمد؟

اعضای کارگروه با جمع‌آوری اعلان‌های کاری در ایالات متحده برای کتابداران آموزش آکادمیک یا سواد اطلاعاتی در یک دوره شش‌ماهه، کار خود را آغاز کردند. اعلان‌ها در جستجوی گرایش‌های نوظهور، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و با استفاده از برنامه تحلیل متن «وواینت»^۱ بر مبنای فراوانی کلمات، به صورت کمی نیز مورد بررسی قرار گرفت. کارگروه همچنین به متون اخیر مرتبط با آگهی‌های شغلی و استانداردهای علمی، بویژه مقاله «گلد» و «گروتی» در سال ۲۰۱۳ با عنوان «آیا آگهی‌های شغلی بازتاب استانداردهای ای‌سی‌آرال برای مهارت‌های کتابداران و هماهنگ‌کنندگان آموزشی است؟: یک تحلیل محتوایی»^۲ مراجعه کرد. در خلاصه‌ای از یافته‌های خود، نویسندگان اظهار کرده بودند «... که استانداردهای حرفه‌ای می‌توانند راهنمایی‌های بیشتری در مورد قابلیت‌های خاصی که از زبان آگهی‌های شغلی فراتر می‌روند ارائه دهند». گرایش‌های شناسایی‌شده بر مبنای متون و تحلیل اعلان‌های کاری، شامل موارد زیر بودند:

- آگاهی از درآمیختگی رشته‌ها و برنامه‌های درسی، که زمینه‌ساز هماهنگی با مؤسسه مادر است؛
- آگاهی از نحوه ایجاد ماژول و ابزارهای مناسب برخط؛
- طیفی از مهارت‌های تدریس، از جمله فرمت‌ها و روش‌های مختلف؛
- آگاهی از برآیندها، سنجش، و ارتباطات علمی؛

1. Voyant

2. Gold, M. L., & Grotti, M. G. (2013). Do job advertisements reflect ACRL's Standards for Proficiencies for Instruction Librarians and Coordinators?: A content analysis. *The Journal of Academic Librarianship*, 39(6), 558-565.

- همکاری با هیئت علمی آموزشی؛
- توانایی کار با کتابداران دیگر به عنوان مربی تدریس و یادگیری، در راستای نیاز فزاینده به کتابداران رابط برای تدریس؛
- درک فنون آموزشی شاخص در هر رشته.

از طریق بحث در باره این یافته‌ها و همچنین تجارب متنوع و زمینه‌های سازمانی اعضای کارگروه، هفت نقش که چارچوب این سند را تشکیل می‌دهند، مشخص شد: پشتیبان، هماهنگ‌کننده، طراح آموزشی، یادگیرنده مادام‌العمر، رهبر، معلم، و همکار در تدریس. نمودار زیر، این نقش‌ها را نشان می‌دهد و بیانگر ماهیت به‌هم‌پیوسته و انعطاف‌پذیر این نقش‌ها است. کتابداران در کار خود لزوماً دارای همه این نقش‌ها نخواهند بود.

هدف از نقش‌ها

این نقش‌ها در پی تصویر کردن و توصیف ماهیت و تنوع گسترده کاری که کتابداران آموزشگر بر عهده می‌گیرند، و نیز ویژگی‌های مرتبطی هستند که کتابداران را قادر می‌سازند در قالب آن نقش‌ها رشد کنند. هدف از این هفت نقش که می‌توانند همپوشان باشند و هستند، کمک به کتابداران است تا تجارب کاری منفرد خود را در قالب گسترده‌تر کار در کتابخانه‌های آکادمیک و در درون جوامع دانشگاهی جای دهند، و نیز عرصه‌های خلاقانه و نویی برای گسترش عرضه کنند. همچنین، هدف از این نقش‌ها کمک به نامگذاری و استقرار برخی از موقعیت‌های انتزاعی‌تر و منحصربه‌فردی است که در آن، کتابداران خود را پیدا می‌کنند. به این ترتیب، سند حاضر عمداً گسترده و فراگیر است. درست همانطور که هدف از «چارچوب» این نیست که کتابداران را به اقدام در باره همه چارچوب‌ها در هر موقعیت آموزشی ملزم نماید، ما نیز در پی آن نبودیم که هر کتابدار آموزشگر الزاماً در همه نقش‌های توصیف‌شده در سند، کار کند. پیش‌بینی می‌کنیم که بسیاری از کتابداران، بسته به موقعیت خود، بافتار سازمانی، و عوامل دیگر، خود را در برخی نقش‌ها قوی‌تر بیابند.

کاربرد مورد نظر

این سند در پی آن است که هم نقش‌هایی را که یک کتابدار آموزشگر متبحر می‌تواند بر عهده بگیرد مشخص کند و هم الهامبخش نقش‌های جدید باشد.

- برای موسسات استخدام‌کننده، نقش‌ها می‌توانند به تفکر دقیق‌تر در باره آنچه که آن مؤسسه برای کتابداران آموزشگر مطابق با مأموریت، چشم‌انداز، و اهداف راهبردی خود در نظر دارد، کمک کنند. در زمان مصاحبه برای سمت‌های جدید، مکرراً از کمیته استخدام خواسته می‌شود که مسئولیت‌های کتابدار آموزشگر را شرح دهد. این پرسش‌ها اغلب در قالب «جلسات تدریس سواد اطلاعاتی» یا «آموزش هماهنگی» پاسخ داده می‌شوند؛ اما این پاسخ‌ها، نه وظایف و نه نقش‌ها را تعریف نمی‌کنند. این توصیفات را می‌توان با مشخص کردن ویژگی‌های خاصی که برای رشد در نقش‌های خاصی مورد نیاز هستند، روشن‌تر کرد.
- برای هر کتابدار، واحد، یا سرپرست، این سند می‌تواند با تنظیم اهداف برای پروژه‌ها، ایده‌ها، یا توسعه حرفه‌ای، و در بیان نحوه انعکاس اولویت‌های سازمانی در کار خلاقانه یا منحصربه‌فرد، در کمک به کتابداران آموزشگر، سودمند باشد. این سند می‌تواند به کتابداران کمک کند تا نقش یا نقش‌های اصلی مرتبط با سمت خاص خود را، به منظور تمرکز بر کار خود و تعریف روشن‌تر کار خود برای دیگران، مشخص کنند. این نقش‌ها همچنین می‌توانند به‌مثابه الگویی برای تفکر در باره موارد احتمالی مرتبط با موقعیت‌های جدید یا منحصربه‌فرد، یا به‌عنوان وسیله‌ای برای باز-ترسیم و احیای مسئولیت‌ها و نقش‌های آموزشی، مورد استفاده قرار گیرند.

- برای کتابداران آینده، مدیران، و آموزش‌دهندگان برنامه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، این سند تصویری منحصربه‌فرد از گستره‌ عینی امکانات و انتظارات مربوط به کتابداران آموزشگر فراهم می‌آورد.
- در نهایت، این سند هم مبتنی بر تجربه عملی است و هم ماهیت انگیزشی دارد. هدف از این سند آن نیست که چک‌لیست جامعی از مهارت‌هایی باشد که هر دانشجوی در حال فراغت در رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ملزم به کسب آن‌ها است، یا داشتن آن‌ها برای متقاضی یک شغل، ضروری است. این نه واقع‌گرایانه است و نه چنین هدفی در نظر بوده است که هر کتابدار آموزشگر، همه نقش‌ها یا توانمندی‌ها را در سمت کنونی یا دلخواه خود، به تمامی عینیت بخشد. هدف از این سند کمک به کتابداران آموزشگر آکادمیک در شناسایی و روشن ساختن عرصه‌های تمرکز برای توسعه حرفه‌ای و نیز شناسایی فرصت‌های تازه برای همکاری، گسترش، یا خلاقیت در پروژه‌ها است.

نقش‌ها:

پشتیبان

پشتیبانی از سوی کتابدار آموزشگر می‌تواند با شکل‌های فراوانی از اقناع، کنشگرایی، تشویق، و حمایت همراه باشد. کتابدار آموزشگر باید بتواند سواد اطلاعاتی را متناسب با بافتار تنظیم کند و ارزش آن را در میان طیف مخاطبان خود در جامعه آموزشده‌ای/ دانشگاهی بیان نماید. در هنگام کار با رؤسای کتابخانه و مدیریت آموزشده‌ای یا دانشگاه، برای ترویج و پیشبرد سواد اطلاعاتی، یادگیری دانشجویان، و کلیت برنامه سواد اطلاعاتی در سازمان کتابخانه، به پشتیبانی نیاز است.

توانمندی‌ها:

- از فرصت‌های توسعه حرفه‌ای و دیگر اشکال پیشرفت شغلی برای کتابداران آموزشگر حمایت می‌کند.
- ارزش سواد اطلاعاتی را برای همکاران خود در کتابخانه‌های دانشگاه بیان می‌کند.
- از نقش کتابخانه در یادگیری و توسعه دانشجویان از طریق برنامه درسی، پشتیبانی می‌کند.
- با اعضای هیئت علمی در ترویج سواد اطلاعاتی در قالب واحدها و برنامه درسی، مشارکت می‌کند.
- با نمایندگان برنامه‌ها و اقدامات دانشگاه به منظور تلفیق سواد اطلاعاتی با فعالیت‌های کمک‌درسی، همکاری می‌کند.
- به ترویج و پیشبرد سواد اطلاعاتی در میان رؤسای کتابخانه و مدیران دانشگاه اقدام می‌کند.
- از سواد اطلاعاتی در رابطه با موفقیت دانشجویان در راستای اهداف یادگیری سازمانی یا برآیندهای یادگیری، پشتیبانی می‌کند.

هماهنگ‌کننده

رهبری، توسعه دادن، و اداره برنامه سواد اطلاعاتی کتابخانه و/یا مؤسسه را هماهنگ‌کننده بر عهده دارد. این نقش نیاز به مهارت‌های سازمانی و ارتباطی بسیار قوی در مدیریت همزمان چندین پروژه، رویداد، منابع، سنجش، گزارش آماری، و هماهنگی با مدیران و بخش‌های آکادمیک دارد. هماهنگ‌کننده باید مهارت‌های افراد دیپلماتیک را داشته باشد و با شناخت حال‌وهوا، فرهنگ، و انتظارات ذینفعان مرتبط با اهداف سواد اطلاعاتی مؤسسه، سیاست‌های آموزشی را با اعتمادبه‌نفس به پیش ببرد.

توانمندی‌ها:

- به طور موثر و مدبرانه همکاری می‌کند و به ایجاد یک فرهنگ مطبوع تعالی فراگیر در آموزش، یادگیری، و موفقیت دانشجویان، یاری می‌رساند.

- دیگر کتابداران آموزشگر را در توسعه حرفه‌ای و مدیریت بار کاری خود تشویق می‌کند، هدایت می‌نماید، و یاری می‌دهد.
- برای حرکت در شرایط پیچیده و حساس، از هوش هیجانی و بینش مدبرانه همراه با مهارت‌های ارتباطی بسیار پیشرفته و فراگیر استفاده می‌کند.
- در اقدام به برنامه‌ها و اهداف سواد اطلاعاتی در عرصه دانشگاه همکاری می‌کند و ضمن ایجاد حس اعتماد، پشتیبانی، و تعهد از سوی مدیران و اعضای هیئت علمی، تغییرات را تسهیل می‌کند.
- محیط مناسبی برای سنجش و ارزیابی برنامه سواد اطلاعاتی ایجاد، و آن را تقویت می‌کند.
- با تقبل هدایت امور در ضمن تغییرات فراگیری که در مدیریت، منابع، و بودجه رخ می‌دهند، یک برنامه منسجم و اثربخش سواد اطلاعاتی را اداره می‌کند و استمرار می‌بخشد.
- مسئولیت نتایج سنجش، مدیریت پروژه، و بهترین اقدامات در برنامه‌های آموزشی را به عهده می‌گیرد.

طراح آموزشی

کتابدار آموزشگر به عنوان طراح آموزشی، به تحقق تجربه‌های آموزشی از طریق طراحی مواد آموزشی، و محقق ساختن برآیندهای یادگیری، ابزارهای سنجش، و افزارهای یادگیری در محیط‌های مختلف یادگیری می‌پردازد. محیط‌های یادگیری می‌توانند شامل کلاس‌های حضوری، برخط، و ترکیبی باشند. طراح آموزشی، گزینه‌های آموزشی متناسب با محیط آموزشی را با توجه به مخاطبان، فرهنگ، و ابعاد دسترسی، فراهم می‌آورد.

او کار خود را با یک درک جامع از نظریه یادگیری، اقدامات آموزشی مانند طراحی معکوس، توازن برآیندها و روش‌شناسی سنجش، و نیز مهارت فنی در پدیدآوردن مواد آموزشی دیجیتالی، آغاز می‌کند. ارتباطات و توانایی کار مشترک نیز در تحقق این نقش ضرورت دارند. طراحان آموزشی می‌توانند در طراحی آن دسته از تجربه‌های یادگیری که متضمن تلفیق با سواد اطلاعاتی و تقویت آموزش است، هم با کتابداران و هم با هیئت علمی آموزشی همکاری کنند.

توانمندی‌ها:

- محیط آموزشی را تحلیل می‌کند و هدف ارائه آموزش را مخاطبان مناسب قرار می‌دهد.
- نیازهای یادگیری دانشجویان را شناسایی می‌کند و به شیوه خلاقانه و در بافتارهای مختلف، به نیازهای شناسایی شده می‌پردازد و در این جهت به مجموعه‌ای از ابزارها، روش‌ها، و نظریه‌ها تکیه دارد.
- برای تجربه‌های یادگیری، اهداف و برآیندهایی را تعریف می‌کند.
- درس‌های نوآورانه و جذابی را با استفاده از مواد آموزشی پشتیبان، که همراستا با برآیندهای یادگیری و پشتیبان آن‌ها هستند پدید می‌آورد.
- موفقیت و تأثیر تجربه‌های یادگیری را می‌سنجد و برای بهبود تعامل و یادگیری دانشجویان، اصلاحات مناسب را به انجام می‌رساند.
- همواره از روند جاری و نوآوری‌های عرصه یادگیری و فناوری‌های آموزشی باخبر است.

یادگیرنده مادام‌العمر

کتابدار آموزشگر به عنوان یادگیرنده مادام‌العمر، کنجکاو، پذیرا، و انعطاف‌پذیر است، و در پی فرصت‌های جدید برای یادگیری مداوم است. او در سراسر دوره اشتغال حرفه‌ای خود، اشتیاق فراوانی برای آموزش دادن از راه اقدام فکورانه و کشف روش‌های جدید آموزش دارد. یادگیرندگان مادام‌العمر در جستجوی آگاهی‌ها، ایده‌ها، و تجارب جدید، خودانگیخته هستند.

توانمندی‌ها:

- در پی فرصت‌های حرفه‌ای برای بهبود و نوسازی مهارت‌های تدریس است.
- هم در آموزش و هم در سواد اطلاعاتی، در همه رشته‌ها خود را روزآمد نگاه می‌دارد.
- به صورت برخط در بحث‌های مرتبط با تدریس و یادگیری با همکاران خود، و در دیگر سخنگاه‌ها فعالانه شرکت می‌کند.
- پذیرش خود را در برابر پیاده‌سازی ایده‌های جدید و اقدامات آموزشی جدید و در برابر کشف فناوری‌های آموزشی نو، ابراز می‌کند.
- در انجمن‌های حرفه‌ای محلی، منطقه‌ای، یا ملی مشارکت می‌کند.

رهبر

کتابدار آموزشگر، رهبری خود را هم به‌مثابه سرمشق و نمونه و هم در محیط‌های درون‌پردیسی نشان می‌دهد. رهبری به‌مثابه سرمشق و نمونه، تلاش برای ایجاد و تداوم یک محیط کار سالم با تشویق ایده‌های جدید در تدریس و یادگیری، و با حمایت از تلاش‌های آموزشی همکاران کتابدار را شامل می‌شود. کتابداران رهبر بهترین اقدامات آموزشی و نیز یادگیری و رشد مستمر را مدلسازی می‌کنند، به‌اشتراک‌گذاری ایده‌ها و تجارب آموزشی را تسهیل می‌کنند، و از تلاش‌های به‌عمل‌آمده در امر آموزش و یادگیری در همه رشته‌ها و عرصه‌های کمک‌درسی حمایت می‌کنند.

کتابدار آموزشگر در همه بافتارها، از جمله در داخل کتابخانه، در پردیس دانشگاه، در محیط‌های حرفه‌ای، و در جامعه، به هدایتگری می‌پردازد. کتابداران آموزشگر در کنار هیئت علمی آموزشی و کارکنان آکادمیک، و در کار با طیف متنوعی از همکاران در پردیس دانشگاه به هدایتگری می‌پردازند. آنان می‌توانند هدایتگری مشترک در همکاری‌های بین‌پردیسی مانند طراحی برنامه‌ی درسی، اقدامات نو در یادگیری و فناوری، تدوین برآیندهای یادگیری در سطح درس و/یا دوره، اقدامات مرتبط با موفقیت و به‌یادسپاری برای دانشجویان، اداره‌ی کمیته‌های دانشگاهی، و برنامه‌های انسجام آکادمیک را بر عهده بگیرند. با استفاده از چشم‌انداز منحصربه‌فرد و متمرکز که بر پایه‌ی روابط با دانشجویان، هیئت علمی، و کارکنان شکل گرفته، رهبر نقشی فراگیر و تدبیرگر دارد. رهبری مستلزم مسیریابی اثربخش سیاست‌های درون‌پردیسی، همراه با پیشرفت موفقیت‌آمیز و مدیریت تغییر است. رهبر در جهت پیشبرد چشم‌انداز تحول‌گرا و اقدام راهبردی برای پیشبرد سواد اطلاعاتی به‌عنوان اولویت کتابخانه و پردیس دانشگاه، به دیگر کتابداران و همکاران دانشگاهی خود می‌پیوندد.

توانمندی‌ها:

- در جهت ارائه‌ی نمونه‌ای از مدیریت اثربخش تغییر، کار می‌کند.
- یک رکورد شخصی از اقدام عالی آموزشی، از جمله مدل‌سازی روش‌های آموزشی جدید را تدوین و مدل‌سازی می‌کند.
- همراه با دیگر کتابداران و در محل کار، ایجاد اعتبار می‌کند.
- با پرداختن به تعارضات آموزشی یا تربیتی و زمینه‌سازی برای تحقق اعتماد به تدریس، محیطی برای یادگیری مثبت، اعتماد و اندیشه‌ورزی فراهم می‌آورد.
- از تخصیص منابع مالی و دیگر منابع برای برنامه‌ی آموزشی در جهت پشتیبانی از منابع انسانی و توسعه‌ی حرفه‌ای طرفداری می‌کند.
- به‌عنوان یک شرکت‌کننده در مجامع دانشگاهی، در ارائه‌ی چشم‌اندازهای ارزشمند مشارکت می‌کند.
- سواد اطلاعاتی را در داخل و بین مجموعه‌ها و سازه‌های دانشگاهی جهت‌دهی می‌کند، انتقال می‌دهد، و عملیاتی می‌نماید.

- فارغ از مکان موردنظر در سلسله‌مراتب سازمانی، در راستای سواد اطلاعاتی به تحقق اقتدار سازمانی اقدام می‌کند.

معلم

این نقش بر فعالیت در کلاس درس یا دیگر محیط‌های آموزشی تاکید دارد؛ محیط‌هایی که در آن، کتابدار مستقیماً با یادگیرندگان تعامل دارد. معلم برای تلفیق سواد اطلاعاتی در آموزش عالی، بهترین اقدامات را در تدریس و یادگیری به کار می‌گیرد. معلم با یادگیرندگان همراه می‌شود، با اعضای هیئت علمی و مدیران مشارکت می‌کند، و با توجه به اهمیت سواد اطلاعاتی در بافتارهای درون‌رشته‌ای، موضوع مینا، و کاربردی، انگیزه‌بخش یادگیری می‌شود. معلم یک رویکرد یادگیرنده‌محور را به کار می‌گیرد، که باعث می‌شود یادگیرندگان، عامل یادگیری خود باشند.

توانمندی‌ها:

- نیازهای هر موقعیت، محیط، یا گروه آموزش/یادگیری را تحلیل می‌کند و برای برآوردن آن نیازها از تکنیک‌های آموزشی مناسب استفاده می‌کند.
- اهداف و برآیندهای آموزش سواد اطلاعاتی را بیان می‌کند.
- از میان مجموعه‌ای از آموزه‌ها و تکنیک‌ها، موارد مناسب برای یادگیرندگان و محیط‌های یادگیری مختلف را برمی‌گزیند و به آزمایش با تکنیک‌ها و ابزارهای نوین آموزشی می‌پردازد.
- یک محیط یادگیری مثبت و تعاملی ایجاد می‌کند که در آن، اهمیت بافتار مورد توجه قرار گرفته.
- به‌منظور حصول اطمینان از این که آموزش، منجر به تحقق برآیندهای مشخص‌شده یادگیری می‌شود، به سنجش اقدام می‌کند.
- اشتیاق خود به تدریس و یادگیری، و تعهد به توسعه حرفه‌ای، یادگیری مادام‌العمر، و اقدام مدبرانه را ابراز می‌دارد.
- مفاهیم موردنیاز در طرح و محتوای موقعیت‌های آموزشی را از اسناد و راهنماهای حرفه‌ای مانند «چارچوب سواد اطلاعاتی برای آموزش عالی» اتخاذ می‌کند.

همکار در تدریس

کتابداران آموزشگر فرصت‌های بسیاری برای همکاری در شرایط آموزشی مختلف با هیئت علمی آموزشی، کتابداران دیگر، و دیگر همکاران دانشگاهی خود دارند. این روابط نه برای ارائه خدمات پشتیبانی، بلکه بیشتر با هدف مشارکت ایجاد می‌شوند. همکاری در تدریس مستلزم آن است که کتابدار آموزشگر به توانمندی‌هایی که منجر به مشارکت آنان با همکارانشان می‌شود اطمینان حاصل کنند. این تخصص ممکن است دیدگاه‌های گسترده‌تر در مورد سواد اطلاعاتی، آموزش رسمی از راه‌هایی که به سازماندهی و رده‌بندی اطلاعات منجر می‌شود، تخصص در مهارت‌های پژوهشی، و آگاهی از مدل‌ها و فرایندهای ارتباطات آکادمیک را نیز دربرگیرد. کتابدار همچنین باید به توانمندی‌هایی که از راه همکاری فراهم می‌آیند توجه کند. در بهترین انواع مشارکت آموزشی، سهم هر فرد دارای ارزش مساوی با دیگری است. کتابداران آموزشگر قادرند چگونگی مناسب مشارکت خود با بافتار آموزشی را بیان کنند. آنان همچنین ممکن است در طراحی تکالیف، سنجش مهارت‌های سواد اطلاعاتی دانشجویان، یا ارائه بازخورد در مورد تکالیف یا پروژه‌های دانشجویی همکاری کنند. گفتگوهای بین کتابدار و همکار آموزشگر می‌تواند سطح مشارکت هر طرف را تعیین کند و به کشف امکانات خلاقانه برای همکاری بیشتر منجر گردد.

توانمندی‌ها:

- در پی یافتن همکار آموزشی و همکاری با او است، و همواره پذیرای روش‌های مختلف همکاری می‌باشد.
- احترام، اعتماد، و درک متقابل با همکاران را ایجاد می‌کند.

- همکاری اثربخش با دیگر شرکای تدریس را نمونه‌سازی و تشویق می‌کند.
- مزایای همکاری با کتابدار آموزشگر را ابراز می‌دارد.
- با دیگر شرکای تدریس، به تحقق دیدگاه و اهداف مشترک برای همکاری اقدام می‌کند.
- در باره مسئولیت‌ها و انتظارات کتابدار در رابطه با شرایط آموزشی با همکاران سخن می‌گوید.
- دیدگاه و تخصص خود در سواد اطلاعاتی را با مشارکت همراه می‌کند.

کتابنگاشت

- ACRL (2012). "Characteristics of Programs of Information Literacy that Illustrate Best Practices: A Guideline." Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/standards/characteristics>.
- ACRL Board of Directors. (2016, January 15). Update from the ACRL Board of Directors on the Framework for Information Literacy for Higher Education. Retrieved from <http://www.acrl.ala.org/acrlinsider/archives/11232>.
- Association of College and Research Libraries. (2016). *Framework for Information Literacy for Higher Education*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/sites/ala.org.acrl/files/content/issues/infolit/...>
- Feiman-Nemser, S. (2001). From preparation to practice: Designing a curriculum to strengthen and sustain teaching. *Teachers College Record* 103(6), 1013-1055. Retrieved from http://www.brandeis.edu/mandel/questcase/Documents/Readings/Feiman_Nemser.pdf.
- Fishel, T., Garrison, J., & Herold, P. (2015). Designing job descriptions for new roles: Integrating scholarly communication and information literacy in liaison job descriptions. Presented at ACRL. Retrieved from http://works.bepress.com/teresa_fishel/28.
- Gold, M. L. & Grotti, M. G. (2013). Do job advertisements reflect ACRL's Standards for Proficiencies for Instruction Librarians and Coordinators?: A content analysis. *Journal of Academic Librarianship*, 39(6), 558-565. doi:10.1016/j.acalib.2013.05.013.
- Gold, M. L., & Grotti, M. G. (2014, November 17). Researcher's Corner: Job Ads and Academic Standards and Proficiencies. Retrieved from <https://hiringlibrarians.com/tag/academic-standards/>.
- Jaguszewski, J., & Williams, K. (2013). *New roles for new times: Transforming liaison roles in research libraries*. Washington D.C.: Association of Research Libraries. Retrieved from <http://www.arl.org/storage/documents/publications/nrnt-liaison-roles-rev...>
- Mattessich, P. W., Monsey, B. R., & Amherst H. Wilder Foundation, S. M. (1992). *Collaboration: What makes it work: A review of research literature on factors influencing successful collaboration*. St. Paul, MI: Amherst H. Wilder Foundation.
- Palmer, P.J. (1998). *The courage to teach: Exploring the inner landscape of a teacher's life*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.